

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):
21/3033 - 2

Saksbeh.:
Aida Kreso, 920 49 506

Dato:
08.09.2021

Høringsinnspill rådet for flerkulturelle minoriteter i Oslo kommune- forslag til endringer i sosialtenestelova §§ 18 og 22 om søknad om og utbetaling av økonomisk stønad

Rådet for flerkulturelle minoriteter er et rådgivende organ for byrådet og bystyret i Oslo kommune i saker som angår innbyggere med flerkulturell minoritetsbakgrunn. Rådet har rett til å uttale seg i alle saker som angår flerkulturelle minoriteter, inkludert saker om Norges nasjonale minoriteter og urfolk. Rådets medlemmer skal bidra med erfaringer og kunnskap knyttet til mangfold og Oslo som flerkulturell by.

Uttalelsene skal følge saksdokumentene til det organet som avgjør saken endelig. Rådet ønsker å legge frem sitt syn på ovennevnte høring, og hvordan det ser ut for innbyggere rådet representerer.

Rådet har behandlet saken i rådsmøtet den 27.september 2021 og avgir følgende uttalelse:

Endringsforslaget har som hensikt å utjevne maktforhold i familier, redusere mulighet til negativ sosial kontroll og 'økonomisk vold' i nære relasjoner ved å utbetale økonomisk stønad til den enkelte som stønaden skal komme til gode, istedenfor til den som har søkt. I saker hvor den økonomiske stønaden skal komme flere myndige personer i en husholdning til gode, vil departementet fastsette at søknader skal sendes inn av hver enkelt myndige stønadsmottaker i en husholdning.

På generelt basis støtter rådet forslaget til endringer i sosialtjenesteloven. Rådet støtter at det nå åpnes for mer individuell behandling. Endringen er viktig da den kan ha direkte påvirkning og positiv effekt for sårbare grupper innen de flerkulturelle miljøene - personer med liten tilknytning til arbeidsliv og samfunnsliv, hjemmeboende ungdom uten egen inntekt og personer utsatt for negativ sosial kontroll og overgrep.

Samtidig mener rådet at det kan være utfordrende for tjenestemottakere, som kan være blant de mest vanskeligstilte i samfunnet, å sende separate søknader. I verste fall kan enkelte

familier ende opp med å sende bare en søknad og ende med feil fastsettelse av stønadsnivå og/eller ytelse forsinkelser. Eller kan en husstand og deres behov for arbeidsrettet oppfølging og rett til andre ytelser bli feilaktig vurdert når søknadene ikke blir behandlet samlet sett, slik det er i tilfeller der personer i en husholdning med faste fellesutgifter. Lovforslaget stiller ikke krav til forvaltningen for å unngå slike feilvurderinger.

Departementet kunne prioritere regelverksendringer til måten forvaltningen håndterer søknadene som kommer inn, i stedet for å innføre krav til tjenestemottakerne på hvordan slike søknader fremsettes. Videre, kunne økonomisk likestilling ivaretas like godt med separate utbetalinger, med å beholde §18 uendret og endre §22 fra:

«... stønaden utbetales til den som har søkt om stønad. Dersom stønaden skal komme flere til gode, kan det bestemmes at den skal deles mellom dem».

til:

«... stønaden utbetales til den som har søkt om stønad. Dersom stønaden skal komme flere til gode skal den deles mellom dem».

Rådet synes derfor at formålene med endringsforslagene kan oppnås ved felles søknadsbehandling, men med to eller flere utbetalinger som utfall av saksbehandlingen, istedenfor å stille krav om innsendelser av separate søknader for hver enkelt myndige tjenestemottaker i et hushold.

Rådet mener også at Oslo, som Norges største same-kommune, bør inkorporere det samiske i høringen. Når det gjelder vold og overgrep, er det samiske overrepresentert (49% av samiske kvinner er utsatt for vold og overgrep). Det er nylig kommet en rapport om partnerskapsvold i samiske samfunn, hvor det viser seg at 18,2% av samiske kvinner er utsatt for vold, mot 11,8 % i den øvrige befolkningen. Her vil forhold som sosial tvang, økonomisk selvstendighet og tiltak spesielt rettet mot samiske kvinner være viktig. I det samiske samfunnet finnes det ikke et samiskspråklig kritesenter. Selv om samiske kvinner kan passere som norske, er de ikke det. Spesielle forhold, f.eks. taushetskulturen i det samiske er, overveldende. Derfor mener Rådet at høringen bør ta hensyn til den store delen av befolkningen som faller inn under dette.

For overordna innspill, for momenter se avgitte høringer på rådets hjemmeside <https://www.oslo.kommune.no/politikk/sentrale-rad/radet-for-flerkulturelle-minoriteter/>

Begrepsbruk

Minoritetsbakgrunn og/eller flerkulturelle defineres som personer som har innvandret til Norge, norskfødte med en eller to innvandrerforeldre, samt personer som tilhører nasjonale minoriteter og urfolk.

Mangfold defineres som samhandlingen mellom individer. Etnisitet, flerkulturalitet, funksjonsnedsettelse, majoritet, minoritet, by/lands bakgrunn og seksuell legning, er alle markører som sier noe om ens opplevelse av tilhørighet. Møtet mellom individer med flere identitetsmarkører er mangfold.

Rådet ser fram til å følge saken videre.

På vegne av rådet for flerkulturelle minoriteter

Nosizwe Lisa Baqwa
rådsleder